

Beste natuurvrienden,

Herfst... hoezo herfst?... waarzo herfst?... noch de temperaturen, noch de neerslaghoeveelheden wezen de laatste weken in die richting. We maakten dan maar van het kwaad een deugd en genoten van een laatste zomerwandeling. Op **zondag 21 oktober 2018** trokken **25 NVO-ers** (14 AM en 12 PM) door het **Stadsrandbos**

op zoek naar (de weinige) paddenstoelen en genietend van de toch wel aanwezige herfstkleuren.

Dat Stadsrandbos kennen we ondertussen wel, een stukje Oostendse natuur met verrassend veel variatie : (jong) bos, struikgewas, kruidenrijke bermen en grasland, grote waterplassen, rietkragen, stukje moeras... Helaas merken we dat het beheer steeds meer naar bebossen neigt, wellicht uit budgetaire overwegingen. Zo moet er niet meer gemaaid worden maar enkel 1 of 2 keer per jaar de paden

vrijmaken door te snoeien volstaat; Dat dit voor de diversiteit aan soorten geen goed nieuws is hoeven we niet uit te leggen. Maar wie weet waait er straks een nieuwe wind door het stadsbestuur met veel begrip (en centjes) voor natuur... een mens mag een keer dromen hee...

En viel er dan ook iets te zien?... ach weet je, in de natuur valt ALTIJD iets te zien : een Buizerd op een paaltje, twee libellensoorten die zich lieten vangen, de vreemde vruchten van de Mispel, de rode broek van een voorbijvliegende

specht, de boomstammetjes-verterende paddenstoelen, de herfstkleuren van Kardinaalsmuts en Gelderse roos, de zonnenkloppende waterschildpadden, de voorbysuizende Staartmeesjes en koperwieken... om maar enkele waarnemingen te noemen. Voldoende om de tel weer wat te verliezen, gelukkig wordt links en rechts stevig meegepend (waarvoor dank). Dat de "hachen" en de "gees" daarbij niet altijd even correct overkomen blijkt duidelijk uit die schrijfsels maar ag, zo geeft elke hids wel zijn werkpuntjes natuurlijk en zo kunnen we ook al eens laggen...

De hoge temperaturen zorgden ervoor dat zowel 's morgens als 's namiddags de nabespreking "al fresco" kon doorgaan. En als bij wonder vonden we telkens ruim plaats om samen te zitten. Misschien

moet ook maar eens neergepend worden wat op zulke momenten allemaal wordt verteld... voldoende stof en standpunten om minstens 3 nieuwe politiek partijen op te richten ☺. We vonden zelfs al meteen enige "sturende persoonlijkheden" die de leiding van deze partijen op zich kunnen nemen.

Alhoewel we niet echt jagen op nieuwe soorten blijven onze soortenlijstjes stilletjes groeien. Dit jaar hebben we al 543 verschillende soorten benoemd terwijl we vorig jaar nog sneuvelden voor we de kaap van 500 soorten konden bereiken. Met het totaal (sedert begin 2017) is weer een nieuwe mijlpaal bereikt, we klokken nu af op precies 700 soorten. Van al die soorten werden maar liefst 502 verschillende soorten minstens éénmaal met een foto en wat uitleg in de verslagjes gezet. De "actie"foto's op deze pagina werden tijdens de wandeling gemaakt door NaGi (bedankt voor het doorsturen). Alle vorige verslagjes kan je ook steeds nalezen op onze site <https://nvosite.com>

Er zijn heel wat soorten inheemse rozen. Ze uit elkaar houden is niet altijd eenvoudig (waar hebben we dat nog gehoord?). Maar in de herfst is de vorm van de rozenbottels wel een bruikbaar determinatiekenmerk. Deze vorm hoort bij de **Hondsroos**, maar als de blaadjes naar Granny Smith-appels ruiken dan is het de Egelantier. (foto : JaVa)

Er zijn zo van die waarnemingen die je het hele jaar door kunt doen, daar zijn de gallen zeker bij. Je kunt in Vlaanderen enkele duizenden soorten vinden maar de combinatie van vorm en waardplant brengt je al vlug bij de juiste soort. Op Zomereik vonden we o.a. deze gallen veroorzaakt door de **Plaatjesgalwesp** (en dus niet Napjesgalwesp zoals eerst gezegd). (foto : waarnemingen.be)

Veel moeilijker op naam te brengen zijn de zwammen, gelukkig zijn er wel een aantal opvallende uitzonderingen op die regel. Zoals deze **Paarse korstzwam** die je vaak op dood hout kunt vinden. Of ze eetbaar zijn is dan vaak de vraag... minstens één keer hee... minstens één keer. (foto : waarnemingen.be)

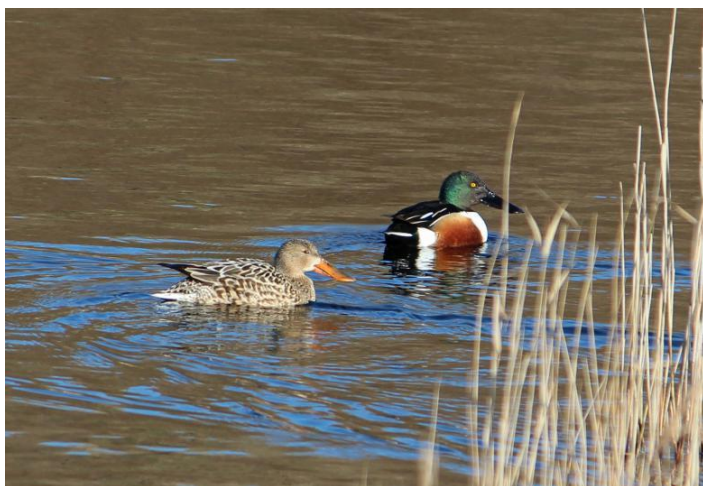
De **Grote bonte specht** is bij ons zonder twijfel de meest voorkomende spechtensoort. Omdat ze meestal hoog in de bomen zitten krijg je ze niet zo vaak te zien. Gelukkig verraden ze vaak hun aanwezigheid door het harde, korte TCHIEP-geluid dat ze maken. Wie goed oplet kan er al eens eentje in de vlucht zien passeren. Omdat spechten tijdens de vlucht regelmatig de vleugels stil tegen hun lichaam houden hebben ze een typerende golvende vlucht. (foto : Image of the day)

Vanwege droogte zijn er momenteel nog erg weinig vrijstaande paddenstoelen te vinden, maar op dood hout staan er toch wel wat soorten. Voorzichtig wagen we ons weer aan een soortnaam : **Elfenbankje spec.** Het bijvoegsel spec. staat voor species (= soort) en betekent dat het dus één van 12 Elfenbankjessoorten zou kunnen zijn die volgens waarnemingen.be in België voorkomen. (foto : waarnemingen.be)

Door het warme weer en het gebrek aan nachtvorst zijn nu toch nog heel wat libellen te zien, vooral heidelibellen. Wie goed kijkt ziet op de poten, in de lengterichting, gele lijntjes lopen dus dit is geen Bloedrode heidelibel (enige soort met volledig zwarte poten). Op de zijkant van het borststuk zie je grote gele vlekken die duidelijk omlijnd zijn, daarom is dit een **Bruinrode heidelibel**. (foto : JaVa)

We kregen op de plas zowel 's morgens als na de middag een vrouwtjes-eend te zien. In principe zijn die moeilijk (zeker van ver) maar bij deze viel de (overdreven) grote snavel op dus het kon alleen maar om een **Slobeend** gaan. In het Engels worden ze Shoveler genoemd omdat de snavel doet denken aan een shovel, een schop dus. (foto : JaVa)

Hier en daar merk je dat de natuur van slag raakt door het veel te warme (en vooral veel te droge) herfstweer. Zo gaan sommige planten opnieuw bloeien omdat ze "denken" dat het lente is. Een soort die we aan de kust niet zo vaak in het wild vinden is deze **Guldenroede** (spec.) (foto : waarnemingen.be)

Op wat dode stammetjes vonden we een grote groep zwarte "soepappen". Niet alle paddenstoelen behoren tot de plaatjes- of tot de buisjeszwammen. Er zijn er heel veel die nog andere manieren gebruiken om hun sporen te verspreiden, tot die groep behoort dus ook deze **Houtknotzwam**. (foto : waarnemingen.be)

Wilgensoorten vormen katjes als ze bloeien en daarna vormen ze heel veel wit pluus met daaraan vast hele kleine zaadjes. Dit "appeltje" is dus zeker geen vrucht van de wilg waarop het groeit. Je voelt het al aankomen, opnieuw een gal, in dit geval veroorzaakt door de eitjes van de **Bittere wilgbladwesp**. De piepkleine larvjes leven in de gal en gebruiken ze als bescherming en als voeding. (foto : JaVa)

De berm langs de Grintweg werd heel kort gemaaid en daarbij verdwenen heel veel bloeiende en zaaddragende planten. Gelukkig konden enkele exemplaren van de **Venkel** overleven omdat ze dicht genoeg tegen de bosrand groeiden. Venkel wordt bij voorkeur gebruikt door de Koninginnepage om haar eitjes te leggen. Wie weet vinden we hier dus ooit haar grote, felgekleurde rupsen. (foto : gardenia.net)

Het gebeurt niet meer zo vaak dat we nog een nieuwe vogelsoort toevoegen aan onze NVO-lijst. Maar deze **Koperwiek** hadden we nog niet gezien. Een grote groep van wel 60 individuen vloog voorbij waarbij je de oranje vlekken in de oksels heel duidelijk kon zien (met de verrekijker toch) (foto : waarnemingen.be)

Deze activiteit gemist??? Geen probleem!!!

Er is (zoals steeds) een herkansing mogelijk want op **zondag 28 oktober** staat er opnieuw een boeiende natuurwandeling op de kalender.

Meer info over de eerstvolgende activiteiten vind je hieronder.

Vriendelijke groeten en tot binnenkort

Jan Vanhoutte

Wandelingen in de nabije toekomst :

Sinds begin 2017 organiseert **NVO** elke maand 2 natuuractiviteiten. NVO staat voor **NatuurVrienden Oostende** en verenigt op een vrijblijvende manier mensen die samen van natuur willen genieten.

De 2^e zondag van elke maand verkennen we een stukje Oostendse natuur. De 4^e zondag van elke maand zoeken we het, carpool-gewijs, wat verderop. Op deze manier hopen we in 2 jaar tijd iets meer dan 40 verschillende locaties te bezoeken.

ALLE activiteiten zijn steeds gratis.

Bij carpoolen wordt wel gevraagd een kleine brandstofbijdrage te betalen aan de chauffeur van dienst.

Na elke activiteit wordt een verslagje doorgemailed naar alle deelnemers.

Enkele dagen voor de volgende activiteit wordt een klein info-mailtje verstuurd.

Er werd ook een blog gestart waarop alle verslagjes en wat extra info over NVO terug te vinden zijn.

<https://nvosite.com/>

Volgende NVO-activiteiten (steeds keuze tussen ochtend- en namiddagwandeling) :

- **Zondag 28 oktober** : boswandeling in het **Bulskampveld**
RV carpoolers om 08u30 of 13u30 aan de parking nabij het kerkhof / Stuiverstraat 414 / Oostende
Ter plaatse : 09u00 of 14u00 parking Drie Koningen / Bulscampveld / Beernem
- **Zondag 11 november** : paddenstoelen in '**t Bosje**
Start om 09u00 of 14u00 hoek randparking nabij de oude velodroom / iependreef / Oostende
- **Zondag 25 november** : wandeling door domein **de Blankaart** in Woumen
RV carpoolers om 08u30 of 13u30 aan de parking nabij het kerkhof / Stuiverstraat 414 / Oostende
Ter plaatse : 09u10 of 14u10 parking bezoekerscentrum "de Otter" / Iepersteenweg 56 / Woumen
- **Zondag 09 december** : winterwandeling op het **Klein Strand**
Start om 09u00 of 14u00 aan de voet van het Zeeliedenmonument / Zeeheldenplein / Oostende
- **Zondag 23 december** : wandeling op het **strand van De Panne**
RV carpoolers om 08u30 of 13u30 aan de parking nabij het kerkhof / Stuiverstraat 414 / Oostende
Ter plaatse : 09u10 of 14u10 hoek van Dynastielaan en Schuilhavenlaan / Dynastielaan 48 / De Panne
- **Zondag 13 januari** : jaaroverzicht : terugblik op 2018, vooruitkijken naar 2019
09u00 : Workshop gebruik excelbestanden en internetsites + jaaroverzicht NVO+
14u00 : kleine **Spuikom**wandeling + **Jaaroverzicht NVO** (met "bakselbuffet")
Locatie : ontmoetingscentrum De Ballon / Mansveldstraat 9 / Oostende

Weer of geen weer, er wordt **altijd** op de voorziene plaats en op het voorziene uur gestart

Wie deze mails liever niet meer ontvangt kan zich uit de bestemmelingenlijst laten schrappen door een klein mailtje terug te sturen.

Je kunt me steeds bereiken via mail op jan.vanhoutte@proximus.be

(ook opmerkingen, vragen, verbeteringen... zijn steeds meer dan welkom via mail)